

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2008. év június hó 25. napján tartott nyilvános ülés, a 2008. év szeptember hó 10. és 2008. év október hó 17. napján megtartott fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A különösen nagy kárt okozó csalás bűntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt I. r. vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 2.B.679/2005/31. számú ítéletét ***megváltoztatja.***

Az I.r. és a II.r. vádlottakat az ellenük társtettesként elkövetett csalás bűntettének kísérlete (Btk.318.§.(1) bekezdés (6) bekezdés a/ pont), és társtettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk.276.§.) miatt emelt vád alól ***felmenti.***

Az ítélet ellen a pótmagánvádló a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül a Legfelsőbb Bírósághoz címzett, de a Fővárosi Ítéltáblánál benyújtandó fellebbezést jelenthet be.

INDOKOLÁS:

A Fővárosi Bíróság a 2008. január 29. napján kelt 2.B.679/2005/31. számú ítéletével az I.r. és a II.r. vádlottakat a Btk.318.§.(1)(6) bekezdés a/ pontja szerint minősülő különösen nagy kárt okozó csalás bűntettének kísérletében, mint társtetteseket, és a Btk.276.§-ába ütköző magánokirat-hamisítás vétsége miatt mint társtetteseket - halmazati büntetésül - egyenként 1 év 6 hónap börtönre ítélte, melynek végrehajtását mindkét vádlott esetében 3 év próbaidőre felfüggesztette.

A pótmagánvádló az ítéletet tudomásul vette.

Az ítélet ellen a vádlottak és védőjük jelentettek be fellebbezést.

A tárgyaláson a vádlottak és védőjük a fellebbezésüket fenntartották.

A védő a tárgyaláson a perbeszédében többirányú védekezést terjesztett elő.

Egyrészt azt vitatta, hogy a pótmagánvádló cég 1. lett volna a sértett, és így nem volt jogosult pótmagánvád előterjesztésére.

Ebben a körben utalt a Be.51.§.(1) bekezdésében foglaltakra, mely szerint sértett az, akinek a jogát vagy jogos érdekét a bűncselekmény sértette vagy veszélyeztette. Hivatkozott a Be.53.§.(1) bekezdésére is, mely szerint pótmagánvádlóként a sértett léphet fel a törvényben meghatározott esetekben. Utalt a kár büntetőjogi fogalmára is (Btk.137.§.5. pontja), mely szerint a kár a bűncselekménnyel a vagyonban okozott értékcsökkenés.

A fentiekből azt vezette le, hogy sértett az lehet, akinek a vagyonában az értékcsökkenés bekövetkezett, jelen ügyben pedig a bankgarancia miatt az értékcsökkenés a bank vagyonában következett volna be, függetlenül attól, hogy a pótmagánvádló cég 1-től egy más jogviszony keretében a bank ezt az összeget igényelhette volna.

Az adott jogviszony alanya a bank és a vádlottak cége volt.

Ebből következően pedig a sértett a bank volt, nem pedig a pótmagánvádló cég 1. így utóbbi nem volt jogosult pótmagánvád előterjesztésére.

Másrészt arra hivatkozott, hogy jelen ügyben nem történt bűncselekmény, pusztán egy polgári jogi elszámolási vitáról van szó.

Ezt az álláspontját a következőkkel támasztotta alá:

A vállalkozási szerződés 11.3. pontja szerint a megrendelő 45 napot meghaladó késedelem esetén megállapíthatja, hogy a szerződés nem került teljesítésre, azaz megghiúsult.

Tény, hogy a pótmagánvádló cég 1. késedelme ezt meghaladó volt.

A vádlottak talán nem pontosan fogalmaztak a bankgaranciát lehívó levelükben.

A 2003. június 17. jegyzőkönyv a megrendelő és a vállalkozó képviselőinek a munkaterület műszaki bejárásáról szól.

A 2. pont felsorolja a szerződés lezárásához még szükséges feltételeket.

Erre tekintettel a teljesítés igazolási nyilatkozat kiadására nem került sor, és a vádlottak cége élt a bankgarancia lehívásával.

Megjegyezte, hogy a pótmagánvádló cég 1. és a pénzügyintézet ezt követően, erőfölkészükkel visszaélve a bankgaranciát visszatartották és a pótmagánvádló cég 1. büntető feljelentést tett.

Hivatkozott még arra is, hogy a Fővárosi Ítéltábla a másodfokon hozott 16.G.40.054/2008/4. számú részítéletével, bár az első fokú bíróság ítéletét részben hatályon kívül helyezte, azt azonban megállapította, hogy nem vitásan fennállt a 45 napot meghaladó késedelem a pótmagánvádló cég 1. részéről, így esedékessé vált a 10 %-os késedelmi kötbér. A pótmagánvádló cég 1-nek tehát nem járt több pénz.

Ebből következően a vádlottak részéről nem volt jogtalan haszonszerzésre törekvés, így bűncselekményt nem követtek el. Ezért bűncselekmény hiányában a vádlottak felmentését kérte.

Továbbmenően utalt arra is, hogy a vádlottak a pótmagánvádló cég 1-et tájékoztatták a bankgarancia lehívási szándékukról. A bankgaranciát abban bízva hívták le, hogy ezzel nem követnek el bűncselekményt. Harmadsorban tévedésre alapítottnan kérte vádlottak felmentését.

A pótmagánvádló jogi képviselője a perbeszédében az első fokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint az első fokú bíróság az ügyben részletes bizonyítást folytatott le, a tényállást a bizonyítékok helyes mérlegelésével állapította meg, és okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére is.

Azt fejtette ki, hogy a vállalkozási szerződés 12.1. pontja szerint a teljesítési bankgarancia részbeni fedezetét képezte a késedelmi kötbérnek.

A bankgaranciát mint biztosítékot a pótmagánvádló cég 1. nyújtotta, és lehívás esetén az rögtön megjelent volna a pótmagánvádló cég 1. számláján. Ebből következően a cselekmény sértettje nem a bank, hanem a pótmagánvádló cég 1.

Utalt arra is, hogy a sértettnek nem kell megvárnia a bűncselekmény befejezését, a kár bekövetkezését, előbb is intézkedhet annak megakadályozása érdekében.

Vitatta azt a védői álláspontot is, hogy a 45 napot meghaladó késedelem miatt a szerződés meghíúsult volna. Ezzel ellentétes ugyanis a felek levelezése.

A vádlottak cégének csak garanciális igénye volt, a projekt azonban megvalósult.

A pótmagánvádló cég 1. által kibocsátott vég számla fedi a késedelmi kötbért. Garanciális hibákra tekintettel, a jóteljesítési bankgarancia kikényszerítése érdekében a teljesítési bankgarancia lehívása jogszerűtlen volt. A teljesítési bankgarancia lehívásának nem volt meg a feltétele.

Hivatkozott arra, hogy a teljesítési bankgarancia a hiánytalan és hibátlan teljesítést igazoló átadás-átvétel befejezéséig hatályos. Ez pedig a 2003. június 17. jegyzőkönyv szerint megtörtént.

A vádlottak teljesítési bankgaranciát csak úgy hívhatták le, hogy a bankot megtévesztették.

A hivatkozott jegyzőkönyvben felsorolt, még hiányzó okiratok átadása egyébként napokon belül megtörtént.

A vádlottak cége szavatossági igényére nem lehetett jogszerűen lehívni a teljesítési bankgaranciát, arra ott volt a nettó vállalkozói díj 5%-a visszatartásának lehetősége.

Álláspontja szerint fennállt a jogtalan haszonszerzési célzat is, hiszen csak jogtalanul hívhatták le a teljesítési bankgaranciát. Ez a vádlottaknak plusz pénzt jelentett volna. Megjegyezte, hogy a garanciális javítások értéke egyébként is csak 40-50 millió Ft-ot tett ki.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán tett felszólalásában tagadta a bűnösségét. Arra hivatkozott, hogy a lakásokat a vevőknek már januártól valóban elkezdték átadni, ami júniusig tartott. Erre azonban a kárenyhítés miatt került sor. A szerződés tárgya egyébként oszthatatlan volt.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán azt hangsúlyozta, hogy nem követett el bűncselekményt. Csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

A vádlottak felmentését célzó fellebbezések megalapozottak.

A bejelentett fellebbezésekre tekintettel az ítélőtábla a Fővárosi Bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348.§. (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

Ennek során megállapította, hogy az első fokú bíróság az eljárást a vonatkozó perrendi szabályok szerint, kellő alaposággal és részletességgel folytatta le. A vád tárgyává tett bűncselekmények elbíráláshoz szükséges és lehetséges bizonyítékokat jórészt feltárta. Azokat okszerűen, az ésszerűség és a logika követelményeinek szem előtt tartásával értékelte, mérlegelte.

Az így megállapított tényállás azonban a Be. 351.§.(2) bekezdés b/ és d/ pontjai szerint részben megalapozatlan, mert hiányos és az első fokú bíróság az általa megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett, de ez a megalapozatlanság a Be.352.§.(1) a/ és b/ pontjai alapján a másodfokú eljárásban kiküszöbölhető volt.

Az ítélőtábla a Be.353.§.(1)(2) bekezdései alapján bizonyítás felvételét tartotta szükségesnek, ezért az ügyben tárgyalást tűzött ki.

A bizonyítás felvételére azért volt szükség, mert a beszerzett iratok alapján az volt megállapítható, hogy 2000. augusztus 10. napján a bank 1. a pótmagánvádló cég 2-vel kötött 5 milliárd forint együttes keretösszegű bankgarancia-kibocsátási és folyószámla-hitel bankszolgáltatásokra vonatkozó keretszerződést.

Ez alapján a keretszerződés alapján 2001. július 18. napján a pótmagánvádló cég 2. megbízást adott 218.760 Ft megvalósítási bankgarancia igénybevételére, mely bankgarancia megbízás bonyolítójaként a pótmagánvádló cég 1. volt megjelölve.

A két cég közötti jogviszony tisztázása érdekében az ítélőtábla tanúként hallgatta meg tanú 1-et, a pótmagánvádló cég 2. ügyvezetőjét, aki a pótmagánvádló cég 2. és a pótmagánvádló cég 1. közötti kapcsolatról, a pótmagánvádló cég 2. a cégcsoport pénzügyi műveleteiben betöltött szerepéről tett vallomást.

Elmondta, hogy a pótmagánvádló cég 1. cégcsoport cash flow rendszert alkalmaz, cégeinél központi pénzgazdálkodás működik. Minden tagvállalat pénzét egy közös számlára gyűjtik és erről a számláról történnek a kifizetések is. A számviteli, ügyviteli és pénzkezelési feladatok a pótmagánvádló cég 2-be vannak centralizálva.

A könyveléskor jelölik meg, hogy melyik tagvállalat terhére kerül elszámolásra egy adott kifizetés.

Mivel a pénzügyi folyamatokat és feladatokat a pótmagánvádló cég 2. látta el, ezért a hitel-megállapodásokat is ő kötötte. Mellette a tagvállalatok készfizető kezesként sorakoztak fel. A pótmagánvádló cég 2. járt el a tagvállalatok nevében és az ő javukra a bankgarancia célzott kiállítása esetén is.

Amennyiben a bank a bankgarancia alapján fizetett, követeléssel lép fel. A pótmagánvádló cég 2. jelen esetben ezt a követelést automatikusan a pótmagánvádló cég 1. elszámolási számlájára könyvelte volna.

A felvett bizonyítás és az iratok tartalma alapján az ítéltábla az első fokú bíróság által megállapított tényállást a következőkkel egészíti ki:

- Az első fokú ítélet 3. oldal első bekezdését követően az alábbi bekezdéseket iktatja be:

a pótmagánvádló cég 2.. a pótmagánvádló cég 1. cégcsoport, így a pótmagánvádló cég 1.. számviteli, ügyviteli és pénzkezelési feladatait ellátó cég volt, amely a tagvállalatok pénzét egy közös számlára gyűjtötte és erről a számláról történtek a kifizetések is. Az egyes befizetések és terhelések az adott tagvállalat elszámolási számláján kerültek könyvelésre. A pótmagánvádló cég 2. járt el a hitel-megállapodások megkötésekor is.

A bank 1. 2000. augusztus 10. napján 5 milliárd forint együttes keretösszegű bankgarancia-kibocsátási és folyószámla-hitel bankszolgáltatásokra vonatkozóan kötött keretszerződést a pótmagánvádló cég 2-vel.

A szerződés alapján a bank 1. 4 milliárd forint értékben bocsátott bankgarancia kibocsátási keretet a pótmagánvádló cég 2. részére. Az adós legfeljebb a megszűnés napjáig vehette igénybe ezt a garancia keretet oly módon, hogy egy megfelelően kitöltött megbízást ad át a banknak, melyben meghatározza a kért garancia típusát, kibocsátási napját, a kedvezményezettet, a kért garancia összegét és azt az alapjogviszonyt, amellyel kapcsolatosan a garanciát kibocsátani kéri.

A keretszerződés 4.4/a/ pontja szerint az adós a bank felszólítása alapján köteles mindazt az összeget megtéríteni a bank számára, amelyet a bank egy garancia alapján kifizet a garancia kedvezményezettje részére, azon a banki napon, és ugyanabban a pénznemben, amelyen és amelyben a garancia kifizetést a bank teljesíti. A bank azonnal írásbeli értesítést küld az adós részére arról, ha egy garancia alapján lehívást kapott annak kedvezményezettjétől, és részére fizetést fog teljesíteni, és egyúttal felhívja az adóst arra, hogy fizesse meg ugyanazt az összeget (ugyanazon pénznemben és értéknappal). Az adós vállalja, hogy a bank ezen megtérítési igényét a bank felszólításában kért időpontban és módon teljesíti.

Az adós a garanciák kibocsátásnak ellenértékeként köteles az adott garancia összege után számított garancia díjat fizetni (keretszerződés 4.7. pontja).

A keretszerződés 19.1. pontja alapján az adós a bank előzetes írásbeli beleegyezésével ruházhatja át és engedményezheti a szerződés alapján őt megillető jogokat.

A fenti keretszerződés alapján 2001. július 18. napján a pótmagánvádló cég 2.. 218.760.000 megvalósulási bankgarancia nyújtására adott megbízást a bank 1-nek, ahol bonyolítóként a pótmagánvádló cég 1-et tüntette fel, míg kedvezményezettként a vádlottak cége. A garancia tartalmaként a vádlotti cég által építetett ingatlanon tervezett három épületben, 122 lakóegyüttes és az ahhoz tartozó uszoda és sportcentrum generál-kivitelezési munkái szerepeltek.

- Az első fokú bíróság ítéletének 3. oldal 6. bekezdését követően az iratok tartalma alapján azzal egészíti ki, hogy a vádlottak cége a pótmagánvádló cég 1-nek 2003. június 6. napján írt levelében a vádlottak cége nevében I. r. vádlott ügyvezető úgy nyilatkozott, hogy a teljesítéshez szükséges hibák, hiányosságok majd teljes körűen megszüntetésre kerültek, így sor kerülhet annak leigazolására. A még fennálló kisebb hibák hiányosságok kiküszöbölése ezt követően jótállási kötelezettségük teljesítése körében is megoldható.

A teljesítés igazolásának feltétele, hogy a szerződésben foglalt, a nettó vállalkozási díj 5 %-ának megfelelő összegű Jótéjesítési bankgaranciát részükre átadják, valamint a szerződés 7.2.4. pontjában felsorolt mellékkötelezettségeiknek maradéktalanul eleget tegyenek.

Utalt arra is, hogy a szerződés 9.2. pont harmadik bekezdésében foglalt mellékkötelezettségüknek nem tettek eleget, mert a szállítóikkal és alvállalkozóikkal nem vállaltatták be az övékével azonos terjedelmű és időtartamú garanciát és ez nagymértékben veszélyezteti a jövőbeli igények kielégítését.

Jótállási kötelezettségeik biztosítékául kérik annak teljes, 3 éves időtartamára az 5 %-os bankgarancia átadását, mellyel egyidejűleg kiadják a hiba-és hiánymentességet igazoló nyilatkozatukat, a szerződés értelmében lezárva az átadás-átvételi eljárást.

A bejelentett kötbérigényükre, és arra tekintettel, hogy értékcsökkenések és pótmunkák elszámolása számos vitás kérdést vet fel, a garancia összegének visszatartására nem látnak lehetőséget, azt csak bankgarancia nyújtásával tudják elfogadni.

Amennyiben a bankgarancia átadására nem kerülne sor, úgy kénytelenek lesznek azt a rendelkezésükre tartott megvalósulási garancia lehívásával biztosítani.(nyom. ir. 2. kötet 285. oldala)

- A vádlottak cége a 2003. június 10. napján kelt, a pótmagánvádló cég 1-nek, tanú 2-nek címzett levelében felsorolta a lakópark adminisztratív lezárásához szükséges iratokat: 1./ a szerződés 7.2.4. pontja szerint még hiányzó dokumentumokat, 2./ Az építési napló lezárását, 3./ Műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv lezárását, 4./ A környező épületek építést megelőző állapotáról készült állagrögzítő szakértői vélemény után a befejezést követő, a szomszédok által aláírt ellenőrző jegyzőkönyvek átadása, 5./ a Bírósággal 2002. december 6. napján felvett

jegyzőkönyven a pótmagánvádló cég 1. által elvégzendő feladatok igazolása.
(nyom. ir.1. kötet 89. oldala)

- Ugyanide tartozóan kiegészíti továbbá az ítéleti tényállást a vádlottak cége nevében az I. r. vádlott ügyvezető által a pótmagánvádló cég 1-nek 2003. június 11. napján írt levéllel is, mely szerint a június 6. napján írt levelükben foglaltakat megerősítik és nyilatkoznak arról, hogy amennyiben a levélben foglalt feltételek teljesítésre kerülnek, nevezetesen a jogszabályi és szerződéses jótállási kötelezettségeik biztosítékaul 3 éves időtartamra a nettó vállalkozási díj 5 %-ának megfelelő mértékű bankgaranciát átadják, illetőleg a műszaki ellenőrük legutóbb megküldött levelében foglalt hiányok pótlása megtörténik, úgy a szerződés teljesítését leigazolják, egyúttal kötelezettséget vállalnak arra, hogy a jövőben is tartózkodnak a teljesítés biztosítékeként rendelkezésre álló 10 %-os bankgarancia lehívásától.(nyom. ir. 2. kötet 289. oldala)

- a vádlottak cége nevében tanú 3. a 2003. június 20. napján a pótmagánvádló cég 1-nek címzett levelében a cégek közötti levelezésre és szóbeli egyeztetésekre hivatkozva ismételten kérte, hogy a 3 éves időtartamra szóló jóteljesítési garancia eredeti példányát legkésőbb 2003. június 23-án 9 óráig adják át. Amennyiben a fenti időpontig az nem történik meg, kénytelenek lesznek a teljesítési (megvalósulási) bankgarancia összegét lehívni. (nyom. ir. 1. kötet 131. oldala)

- A hiba-és hiánymentes teljesítést igazoló nyilatkozat kiadására nem került sor.

- Mellőzi az első fokú ítélet 3. oldal utolsó előtti bekezdésének első mondatát, mint a fenti részletesebb kifejtés miatt szükségtelent, valamint az utolsó bekezdésének első mondatából azt a szövegrészt, hogy „Mindennek és annak ellenére, hogy a Vállalkozó szolgáltatásnak teljesítéséhez fűződő hatályok 2003. június 17. napján beálltak,” továbbá ugyanezen bekezdés 4. sorából „a valós helyzetnek meg nem felelő” szövegrészt. Ezek az utóbbi megállapítások ugyanis részben téves ténybeli következtetéseken nyugszanak.

- Kiegészíti az első fokú ítélet indokolásának 5. oldal 4. bekezdését azzal, hogy a Fővárosi Ítéltábla a 2008. június 6. napján kelt 16.Gf.40.054/2008/4. számú részítéletével a Fővárosi Bíróság 9.G.102/2004/87. számú ítéletének a II.r. alperesre (cég 3.) vonatkozó rendelkezését helybenhagyta, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította.

Az így kiegészített tényállás már minden szempontból megalapozott és következképpen a Be.352.§.(2) bekezdése értelmében irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A másodfokú bíróságnak mindenekelőtt állást kellett foglalnia abban a kérdésben, hogy az adott cselekmény sértette ki volt, jogosult volt-e a pótmagánvádló cég 1. pótmagánvád előterjesztésére.

Ebben a körben az ítéltábla a következőkre kíván rámutatni:

Ahogy azt a vádlottak védője is kifejtette, a Be.51.§.(1) bekezdése értelmében sértett az, akinek a jogát vagy a jogos érdekét a bűncselekmény sértettje vagy veszélyeztette. Ebbe a körbe nyilvánvalóan nemcsak a magánszemélyek, de a jogi személyek is beletartoznak.

A pótmagánvádló cég 1. cégcsoport a számviteli, ügyviteli, pénzügyi feladatainak centralizált elvégzésével bízta meg a pótmagánvádló cég 2., mely tevékenységi körbe a hitel-megállapodások megkötése is beletartozott.

Így került sor a bank 1-nek a bankgarancia-kibocsátási és folyószámla-hitel bankszolgáltatásokra vonatkozó keretszerződés megkötésére és ez alapján a konkrét ügyben a bankgarancia kibocsátására.

A pótmagánvádló cég 2. saját vagyonnal nem rendelkezett, a tagvállalatok, így a pótmagánvádló cég 1. pénzét kezelte.

Ez a jogviszony nem teszi a pótmagánvádló cég 2-t az ügy sértettjévé.

Ugyanígy nem lesz az ügy sértettje a bankszolgáltatási tevékenysége körében, szerződés alapján eljáró, pénzügyi eszközöket szolgáltató, vagy bankgaranciát vállaló bank sem, hiszen a szerződés alapján az adóssal szemben megtérítési igénye van.

Mindezek alapján nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a pótmagánvádló cég 1-et az ügy sértettjének tekintette és pótmagánvádlói fellépését elfogadta.

Helyesen állapította meg azt is, hogy a pótmagánvád egyéb, a Be.229.§.(1) bekezdésében és a Be 230.§-ában meghatározott feltételei is fennállnak és mivel a Be.231.§.(2) bekezdés alapján nem volt helye elutasításnak, azt okkal fogadta el.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az indokolási kötelezettségének lényegében eleget tett a szükséges mértékben. Ennek során kellő részletességgel bemutatta a vádlottak védekezését, a tanúk vallomását, és megjelölte a bizonyítékként felhasznált okiratokat.

Az ítéltábla szükségesnek tartotta a tényállásba is beemelni az ítélet 5. oldal 3. bekezdésében megemlített levelezést a felek között.

Az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában foglalkozott a Fővárosi Bíróság 9.G.40.102/2004/87. számú ítéletében megállapítottakkal.

Ebben a körben az indokolást szükséges kiegészíteni a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.054/2008/4. szám alatt részítéletben rögzítettekkel:

Az építési szerződés teljesítéséhez sikeres átadás-átvételi eljárás szükséges. Késedelmesen megkezdett átadás-átvételi eljárás esetén a teljesítés időpontjának az átadás-átvételi eljárás befejezésének, a szolgáltatás megrendelő által történt átvételének az időpontja tekintendő.

A szerződés 1. pontjában a felek a szolgáltatást kifejezetten, műszaki és jogi szempontból egyaránt, oszthatatlannak minősítették. A későbbi

szerződésmódosítások a szolgáltatás oszthatatlanságát kifejezetten rögzítő ezen szerződési rendelkezést nem érintették.

Helytállóan állapította meg álláspontja szerint az első fokú bíróság, hogy a felperes a teljesítéssel késedelembe esett, és a késedelem elérte a kötbérigény 10 %-os maximumát. A szerződés szerinti 2003. január 31-i teljesítési határidőhöz képest az átadás-átvételi eljárás megkezdésére csak május 9-én, befejezésére pedig 2003. június 17-én került sor. Megalapozottnak ítélte tehát az I.r. alperes beszámítását, ezen összeg erejéig a beszámítással az alperes számlatartózása valóban megszűnt.

Kétségtelennek tartotta, hogy az átadás-átvételi eljárás befejezésekor, 2003. június 17-én készült átadás-átvételi jegyzőkönyv lényegében a létesítmény hiba-és hiánymentes átvételének megtörténtét rögzítette. Ugyanakkor azt is kétséget kizáróan megállapíthatónak látta, hogy az I.r. alperes a felperesi végszámlával szemben az ún. esztétikai hibák miatti minőségi értékcsökkenésre, az elmaradt munkák miatti díjcsökkentésre, illetve egyes munkarészek hibás, hiányos kivitelezésére alapított szavatossági igényét már az átadás-átvételi eljárás befejezését megelőzően is közölte a felperessel. Arra nézve nem merült fel adat, hogy az I.r. alperes lemondott volna az ezen hibákra, hiányosságokra alapítva a felperessel már korábban közölt igényeinek érvényesítéséről.

Helytállónak találta az elsőfokú bíróság megállapítását a 13.871.500 Ft javítási költség, a 34.535.801 Ft díjleszállítás, a 14.038.399 Ft közüzemi díjkülönbözet tekintetében.

Ezért a felperes I.r. alperessel szembeni 324.332.519 Ft összegű végszámlakövetelése 297.205.700 Ft erejéig megalapozatlannak bizonyult. Pusztán csak a fennmaradó 27.126.819 Ft díjhátralék sorsát tekintette tisztázatlannak.

Az ítéltábla a fentieket azért tartotta fontosnak ilyen részletességgel rögzíteni, mert ezeket a gazdasági ügyben eljáró első-és másodfokú bíróság által egyezően megállapított tényeket a bűncselekmény megvalósulása szempontjából kiemelkedő jelentőségűnek találta.

Az elsőfokú bíróság ugyanis tévesen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére.

A Btk.318.§.(1) bekezdése szerint aki jogtalan haszonszerzés végett másrt tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart és ezzel kárt okoz, csalást követ el.

Az ítéltábla álláspontja szerint a vádlottak nem ejtették tévedésbe a bank 1-et abból a célból, hogy jogtalan haszonszerzés végett a pótmagánvádló cég 1-nek kárt okozzanak.

A vádlottak által vezetett cég és a pótmagánvádló cég 1. közötti levelezés adataiból egyértelműen kitűnik, hogy a vádlottak nem tekintették teljesítettnek a szerződést, és a teljesítési (megvalósítási) bankgarancia lehívását többször is kilátásba helyezték. A teljesítés igazolásának kiadására éppen ezen okból nem került sor.

A teljesítési bankgarancia lehívásához a bank 1. felé adott indokolás is a szerződéssel kapcsolatos ezen álláspontjukat tükrözte.

A bank „megtévesztésével” kapcsolatban még arra is utalni szükséges, hogy a bankgarancia szerint a banknak a Megrendelő (vádlottak cége) első írásbeli felszólítására, a garancia felhasználására vonatkozó okok vizsgálata nélkül, az igénybejelentés kézhezvételétől számított legkésőbb két banki munkanapon belül fizetést kellett volna teljesítenie a Megrendelőnek.

Ezzel kapcsolatban a megállapodás pusztán annyi kötelezettséget rótt a Megrendelőre, hogy köteles volt a vállalkozót a szerződésszerű teljesítésre felhívni, és ennek eredménytelenségéről a bankhoz intézett igénybejelentésben nyilatkozni. A vádlottak nyilatkozata ebből a szempontból sem volt valótlan, hiszen a szerződésszerű teljesítésre - a levelezés szerint - a pótmagánvádló cég 1-et felhívták.

Továbbmenően a csalás célzatos bűncselekmény, ahol az elkövető a tévedésbe ejtést vagy a tévedésben tartást jogtalan haszonszerzés céljából követi el.

A vádlottak által vezetett vádlotti cégnek a pótmagánvádló cég 1. -el szemben volt jogos követelése, jogtalan haszonszerzésre törekvésről tehát nem lehet szó.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra a Fővárosi Bíróság ítéletét a Be.372.§.(2) bekezdése alapján megváltoztatta és mindkét vádlottat az ellenük társtettesként elkövetett csalás bűntettének kísérlete (Btk.318.§.(1) bekezdés (6) bekezdés a/ pont), és társtettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk.276.§.) miatt emelt vád alól a Be.6.§.(3) bekezdés a/ pont I. fordulata és a Be.331.§.(1) bekezdés alapján felmentette.

A fellebbezés lehetőségét a Be.386.§.(1) bekezdés b/ pontja, illetve a Be.324.§.(1) bekezdés c/ pontja teszi lehetővé a pótmagánvádló részére.

Budapest, 2008. év október hó 17. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Magócsi István sk.
előadó bíró

Dr. Czine Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Udud Sándorné
bírószági ügyintéző